

Cine seamă mână vânt...

de V. Branisce

Intâmplarea a voit ca neamul nostru în mult încercata sa evoluție istorică să se lovească de vecini hapsâni și lacomi. Impărății, pe care lumea nu putea să le cuprindă; state hibride, alcătuite din medievale interese politice, și-au întins stăpânirea asupra poporului român, l-au împărțit, l-au jăcmănit, l-au ținut în robie, în lanțuri, sau alteori au dispus de pământul nostru ca de bunul nimănui.

Așa la 1774 Austriacii, care veniseră în ajutorul Turcilor în războiul contra Rusiei, cer dela Turci drept recompensă, „o rectificarea de frontieră în Sudul Galiției”. Turcii dau cu mărînime acest pământ. Ce însemnau pentru ei leagănul Moldovei, ce însemnau moaștele sfînțite ale lui Ștefan? Iar Grigore Ghica, domnul Moldovei de pe atunci, plăti cu vieața încercarea de a protesta contra acestei răpiri. Așa am pierdut Bucovina!

În urma războiului dintre Turci și Ruși, care a durat dela 1806—1812, Rușii primiră o altă „fâșie” a Moldovei, ce se întindea între Prut și Nistru, sfânta noastră Basarabie de azi, care acum un an fusese iarăși scoasă la mezat.

Iar cele trei județe din Sudul Basarabiei, care ni se restituie prin tratatul dela Paris din 1856, ne sunt reluate la 1877 prin tratatul dela Berlin.

Prin acest joc de echilbru dintre marile puteri, dornice de eghemonie, noi am fost mereu aceia, care am plătit oalele sparte.

Dar năpraznica furtună din anul 1918 mătură nedreptățile trecutului. Poporul român își realizează cea mai mare parte a aspirațiilor.

Aceeași veche și nesăturată lăcomie a vecinilor îi stârni din nou, în vara anului 1940, să revendice teritoriul, asupra cărora nu aveau nici un drept. Ei își întemeiau pretențiile pe faptul că trecutul le mai tolerase această nedreptate. Abuzul din trecut deveni în ochii lor un principiu de drept.

Astfel pierdurăm provincie după provincie.

Ce justificare avea colosul rusesc, care se bucură de o întindere teritorială nemăsurată și de o populație atât de numeroasă, că pe alocuri nu o poate trezi din întunerecul ignoranței, să răvnească la trupul țării noastre?

Ei nu câștigau, în realitate, nimic, noi în schimb înduram o pierdere de neînlocuit.

Acum le-a bătut ceasul. Acum plătesc cu vârf și îndesat pentru lăcomia lor fără seamăn, care i-a împins orbește pe calea pierzării.

Eri, erau ei aceia, care voiau să aibă și bunurile altora, astăzi, vor pierde și ce le-ar aparține.

Aceasta este justiția imanentă a istoriei.

De aceea, multora din cei lacomi, care ațâțați de poftă și dorințe de cucerire, seamănă zizanii între popoarele ce ar putea trăi în bună vecinătate, nu le strică să mediteze puțin asupra bătrânescului nostru proverb:

„Cine seamă vânt, culege furtună”.

Noi nu urîm pe nimeni

de Ion Colan

Când am pornit pe drumul nostru cel fără întoarcere, nu ne-am gândit decât că dreptatea fiind de partea noastră, ori câți am servi-o, niciodată nu vom fi destui.

N'am calculat o victorie ieftină, pentru că neamul acesta n'a câștigat o singură palmă de pământ, fără ca mulți din ai lui să nu-și fi amestecat trup și sânge cu brazda care-a rodit apoi mai îmbelșugat, pentru vrednicii sau, uneori — din păcate — nevrednicii urmași.

Pomanagii n'am fost și nici n'am pândit la cotituri de drumuri, în miez de noapte, strămoșii drumețului ca din întuneric să facem pe vitejii, lovindu-l pe la spate.

De așa ceva nu suntem în stare.

Nici urî nu putem.

În actualele împrejurări afirmația pare paradoxală; și nu e. Aici nu poate fi vorba de dușmanii dăruți de Dumnezeu. Vrașmași am avut mereu, cu nemiluita. Turcii n'au fost cei mai puțini importanți. Pe urmă, — când socotelile au fost încheiate, neamul a iertat. Anii trecuți, plecându-ne cinstita populație turcă din Dobrogea, și oficial, și neoficial s'au exprimat păreri de rău.

Să vorbim acum despre un dușman milenar. Nu e de loc europeană ura care ne-o poartă. Au adus-o din îndepărtatele stepe și s'a transmis din generație în generație, ca un blăstăm.

Sunt ei vinovați de asta?

Exact atât, cât suntem noi Români că nu cunoaștem ura.

Să ne aducem aminte de vecinicii ultimi douăzeci de ani iar populația noastră epuizată și sășă și aducă și ea aminte de acești ani de vlăsie politică. Și, dacă poate, să spună: în relațiile oficiale și neoficiale cu noi, au simțit vreodată că acțiunile noastre au la temelia lor sentimentul de ură, de dușmănie degradatoare?

Bănuind răspunsul, dăm noi o indicație: să se calculeze câți străini au fost funcționari de stat în România de după 1918?

Ba mai mult: câți sunt astăzi?

Colegul meu de redacție, dl Ion Bozdog, făcea o statistică, într'un singur domeniu și numai între două orașe. Rezultatul, în cifre reci: 2 : 200.

Dece?

Pentru că noi nu putem urî. Pentru că una e statul milenar dușman și alta cetățeanul, cu soție, copii și necazuri.

— Continuare în pagina 5-a —

Mulți Eschimoși... puține focuri

de I. Bozdog

Mulți dintre cetitori vor zbura pe aripile gândului spre cele mai reci și capricioase ținuturi, unde omul și natura sunt în continuă înclăștare și unde problema vieții și existenței se pune în toată grandoarea marilor eforturi dramatice. Chiar acolo însă, sub învelișul vecinicii zăpezi, în peșterile blocurilor de gheață, unde pieile crude de focuri și reni rezolvă cu ușurință cerințele primare ale vieții, problema spațiului vital și a traiului se pune uneori cu mare acuitate. Autohtonii strămoșii din ce în ce mai mult de către „factorii civilizației” și „industrializării produselor brute” au fost nevoiți să cedeze, să părăsească locurile de comandă și retrăgându-se mai spre inima deșertului lor alb să scape cuvintele azi transformate în maximă: mulți Eschimoși, prea puține focuri.

S'a pus și la noi această problemă, mai ales în ce privește posturile de conducere, dar s'au găsit întotdeauna explicații, aparent rezonabile, chiar când acele posturi erau deținute pe simplul și a toate înlocuitorul argument „de-ai noștri”. Pe lângă aceste elemente, care au desagregat într'o bună măsură coeziunea sufletească atât de necesară, noi am mai nutrit din vlaga noastră și atăția străini, dușmani declarați ai tuturor eforturilor de închegare sufletească și de consolidare economică și internă a țării.

Hrănim și astăzi în teritoriul ciuntit un număr atât de mare de lipitori din sângele nostru subțiat, — fără să ne dăm seama, că lipsim mii de tineri Români, care ar pune cu drag toată puterea lor fizică și morală pentru atingerea scopului, — încât prin menținerea lor am contribuit la crearea unui spirit bolnăvicios izvorât din lipsurii materiale și din neîntrebuințarea corectă și integrală a energiilor intelectuale.

Continuare în pagina 3 col. 4.

FOILETONUL GAZETEI TRANSILVANIEI

Cântec de pribegie

Strop de apă călător
Ce-ai venit de sus din nor,
Ce-ai pornit sorbit de soare,
De pe-un chip curat de floare.

Tu pribeg și eu pribegă
Tainic dor pe noi ne leagă;
Când te urci din nou spre stele
Ia și lacrimile mele!

Varsă-le de sus din nori,
Pe grădina-mi fără flori.
Și pe casa mea pustie,
Căci eu sunt în pribegie.

Ana Hanțu

Românii grăniceri din Banat și Revoluția din Ungaria 1848-1849

GARNIZOANA CETĂȚII TIMIȘOARA

de Antoniu Marchescu

După aceasta s'a procedat cu multă hotărâre la aprovizionarea cetății, la sporirea efectivului, prin recrutări și deplasări de trupe, la alungarea inamicului din orașele învecinate și la aprovizionarea trupelor de apărare a cetății Ardealului.

În scurtă vreme au fost înrolați 2.000 de recruți. Iar din Caransebeș au intrat în cetate în ziua de 16 Octomvrie, 2 companii (15 și 16) de grăniceri româno-bănățeni pentru ca în ziua de 8 Noemvrie să le urmeze alte două (17 și 18).

Companiile 15 și 16 au făcut parte din coloana maiorului Anthoine, trimis

în ajutorul maiorului Eisler la Lipova, în lupta din 13 Noemvrie. Asemenea, au făcut parte din grupul generalului Leiningen, trimis pentru aprovizionarea trupelor din cetatea Aradului în ziua de 14 Decemvrie. Fără acest ajutor Aradul ar fi capitulat. După retragerea generalului însă, grănicerii au rămas în cetate pentru a spori efectivul trupelor.

La cea de a doua aprovizionare a Aradului (6 Februarie) au luat parte și celelalte două companii (17 și 18), 1/2 escadron serezani, sosiți între timp la Timișoara, împreună cu corpul I-ii sârbesc de sub comanda gen. Gläser. În ziua de 8 Februarie 1849 cetatea a fost

ORHIDEE

Locuim în cartea unui internat de fete. Casa fusese cumpărată dela un proprietar ungar, cu grădina cu tot. O grădină admirabilă. Ce era să facă Arpad, grădinarul? Să lase pământul acesta pe care-l stropise cu sudoarea lui timp de 12 ani? Nu. Și Arpad gândi: s'a schimbat stăpânul nu-i nimic. Pământul tot același e care-l cunosc. Și rămase mai departe în slujbă.

Mă uitam dela fereastră cu câtă gingășie își îngrijea omul acesta florile. Odată nu știu cum mi-a venit să l întreb dacă cunoaște el orhideea? „Cum de nu, he!”, exclamă Arpad și privind apoi lung în pământ se scărpină e degetele în ceafă. Am înțeles din acest răspuns că orhideele nu cresc pe toate drumurile, lucru ce de altfel știam și eu de mult. Dar din clipa aceea grădinarul devenise melancolic. Vedeam că un gând îl munceste și deși era vară își petrecea timpul mai tot în seră.

Intr'o dimineață mă chemă în cea mai mare taină să-mi arate bobocul de orhidee. Era beat de mulțumire. Ni-i să i se fi născut un prunc de aur, ca împăratului din basme, n'ar fi fost mai fericit. Mă uitam la boboc. Avea exact forma unui copil minuscul: cap, mâni, picioare. Sunt sigură că Arpad de cumva se ruga lui Dumnezeu dimineața și seara, în fața acestui boboc s'a rugat.

El era altarul lui. Avea de gând să-l expună la încheierea anului școlar și trebuia să fie o surpriză.

Intr'o zi o fetiță sprinteră, neobservată de nimeni s'a furisat în seră. Grădinarul nu era pe aproape. Scotocind prin toate unghiurile dete fata de bobocul prețios. Și-a împreunat mânușile făcând niște ochi mari, apoi isbucni într'un răs nebun, rupse „copilul” și a lergat să-l arate colegelor ei cât e de caraghios.

Când a intrat Arpad în seră n'a lipsit mult să-l lovească damblaua. In furia lui răcni odată crunt și înjură, a dat de pământ câteva ghiveciuri, apoi căzu zdrobit într'un colț al serei și plânse. Mult mi-a trebuit până să-l conving că nu e la mijloc nici o ură de rasă, ci o simplă năzbătie de copil.

Dar orhidee n'a vrut să mai prăsească.

Ecat. Pitiș

22 Decembrie 1849

Nr. 24. pag. 92
Făgăraș, 24 Decembrie 1849.
Deși țara Oltului ce este locuită curat numai de Români, afară numai de vreo câțiva maghiari și sași, recunoștea că ar fi trecut timpul de a mai face naționalităților silă cu limba străină și a grămădi deregători străini, precum s'a grămădit acum — și că acum nici o națiune nu poate avea temeră de a sa naționalitate proprie, — totuși cu destulă mahnire vedem, că s'a scos din deregătorie nu numai funcționarii primari, cu alți subalterni ci s'a înălțurat chiar.

despresurată, iar cele 2 companii au intrat în lăuntru, rămânând și ele alături de primele două. Serezanii au continuat a lua parte la operațiunile de pe Mureș, sub comanda gen. Leiningen până la mijlocul lunii Aprilie.

Pe la sfârșitul lunii Ianuarie au intrat în Timișoara 4 companii (25, 26, 27, 28) de grăniceri româno-bănățeni din Bat. V, iar la începutul lunii Martie două (25, 26) s'au înapoiat la Caransebeș.

Generalul Leiningen cu trupele sale s'a retras și el, în 19 April la Timișoara și deodată cu el au intrat în cetate, afară de serezanii (1/2 de escadron) de sub comanda lui, și coloana maiorului Weymann (fost Eisler).

Astfel la începutul asedierii cetății se găseau într'însa 5 1/2 companii (2, 13, 19, 22, 27, 28, 29) adică 21 ofițeri, 1236 trupă, 1/2 escadron de serezani, adică un ofițer și 48 trupă. Până la 24

Spicuirii

din dicționarul greșellor noastre de limbă

de Ax. Banciu

„Ceiace ție-e scris, în frunte ție-e pus”, — spune înțelepciunea poporului. De *acea*, nici cei încrezuți, nici *acea* care sunt mereu cu frica'n sân, nu-și pot ocoli soarta. Așa scrie azi majoritatea celor care se'ndeletnicesc cu scrisul, ne mai făcând deosebire între rosturile diferite ale celor trei cuvinte culese cursiv¹⁾, deși primul ar trebui scris *ceea*, al doilea de *aceea* — cum se scriu de altfel și conform regulilor stabilite de Academia Română, — numai al treilea rămânând în forma citată.

Pe ce se întemeiază cei care au modificat ortografierea primelor două forme, nu știm. Probabil, pe prezunția că diftongii *ia*, *ea* nu sună la fel. Eu nu cred, însă, să se găsească între cetitorii noștri vr'unul a cărui ureche să poată face vreo deosebire între felul cum se aud acești diftongi²⁾. Cum nu poate prinde nimenea vreo deosebire între felul cum se aud: *i-a* (din *i-a* dat=*lui* sau *ei*), *i-a* (din *i-a* prins=*pe ei*), *i-a* (din vorbirea familiară: cartea asta *i-a* mea=*e a* mea). Și atunci, te întrebi cu drept cuvânt: Cum se face că patronii nejustificatelor forme *două*, *nouă* — cramponați de ultima formă de dragul distingerei una de alta a două omonime, iar de cea dintâi din cauza spiritului de imitație servilă — nu respectă diferențierea ortografică justificată a locuțiunii conjuncționale de pron. demonstrativ. Ex.: Am fost bolnav, de *aceea* n'am venit. De *acea* (de oamenii *acea*) să nu-mi mai pomeniți! Femeia *aceea* pare bolnavă, — *aceea* (ca pron. demonstrativ) indicând sing. fem., iar *acea*, plur. masc. (sing. *acela*).

Când cetești, însă, exemple ca: „Ținutul dintre Prut și Nistru, trup din trupul Moldovei, a împărțit *aceiași* soartă, având *aceiași* Voevozi în decursul vremurilor ce au urmat...” (Unirea 25. VI a. c. pg. 3, c. 1), — îți vine să crezi că la noi intenționat se cultivă zăpăceala și anarhia.

Aceeași lipsă de unitate ne caracterizează scrisul și în privința *întrebuințării majusculei*. Deși regula: „Numele proprii se scriu cu inițială mare” e admisă de toți, ea nu e respectată. Prea de mirare nu e, când însăși Academia Română dă exemplul inconsecvenței scriind numele *lunilor* cu inițială mare, iar pe ale *zilelor*, cu mică.

Noi știam că *nume proprii* numim numele cu care botezăm *ceva* sau pe

¹⁾ Câteva citate: „B. Pascal la 16 ani a scris un tratat admirabil despre secțiunile conice, *ceiace* mira pe Descartes”. (Viața 20. VI a. c. pag. 2, col. 1) „*Ceiace* nici nu e de mirare” (Ibid. pg. 4, c. 4). „N. Iorga a fost un mare Român... De *acea* încremenirea de groază etc... este dela sine înțeleasă” (Vremea 15 VI a. c. pg. 14, c. 1); de *acea* (Univ. 21 VI a. c. pg. 3, c. 7). „Știu că... de *acea* privesc cu seninătate etc.” (Curentul 25. VI a. c. pg. 3, c. 3). *Aceiași* situație (Unirea 22. VI a. c. p. 5, c. 7, jos); *aceiași* garanție (Univ. 21. VI a. c. p. 3, c. 5); *aceiași* măsură (Viața 20. VI a. c. p. 4, c. 3); echipa *acea* Ibid. p. 6, c. 1)

²⁾ Poate specialiștii plăcii fonografice să distingă vreo nuanță de deosebire în rostirea lor.

cineva, spre a-l deosebi, dacă e lucru, de toate lucrurile, iar dacă e ființă, de toate ființele de *aceiași* fel. Așa dar, dăm un nume unei localități (Mircești, Ipotești, Rășinari), unei străzi (str. Nisipului, str. Căpitanului, str. Plăieșilor), unui deal, munte (Dealul Șprengiului, Dealul Furcilor, Piatra Albă, Piatra Craiului, Tâmpa), unei văi (Valea Dracului, Valea Lărgă), unei țări (România, Germania, Finlanda), unei părți de țări, provincii (Banatul, Crișana, Oltenia, Țara Oașului), unui fluviu, râu (Mureșul, Dunărea, Cîșinul, Teleajenul) etc., ca să le putem deosebi de toate celelalte localități — dacă e localitate, — străzi — dacă e stradă, — văi — dacă e vale ș. a. m. d.

Când spun *Martii*, am numit o zi, ca s'o pot deosebi de celelalte zile; întocmai cum spunând *Iulie* numesc o lună, spre a o putea deosebi de celelalte luni.

Astfel fiind, te întrebi: Cum de Academia Română scrie *zilele* cu inițială mică, iar *lunile* cu majusculă? Numele *zilelor* nu sunt nume proprii ca și numele *lunilor*?

Și iarăși, cum își justifică procedura cei care scriu cu inițială mică *numele de popoare*? Când spun *Francezii*, n'am botezat un *neam*, spre al deosebi de *celelalte neamuri*, întocmai cum fac cu un *individ*, spre a-l deosebi de *cei-lalți semenii ai lui*? Sau, dând nume unui câne, cal, vaci etc. (Bucuruș, Prostu, Bob, Fulger, Cezar, Joiana, Florica), ori spunând: Ardeleanul, Moldoveanul, Maramureșanul etc., nu urmăresc același scop?... Și atunci, de ce: românii, turcii, italienii... cu inițială mică? Care-i logica acestui procedeu?

Să ne mai mirăm că un German care ne cunoaște limba, întrebat de un culegător tipograf, tot German, de felul cum se scrie în românește cutare vorbă, i-a răspuns: „Oricum, fiindcă nici ei, Românii, nu-s de acord în scrierea limbii lor. Fiecare Român își are ortografia sa”. — Dacă nu pentru respectul pe care-l datorăm *logicii*, măcar pentru o-brazul cu care ne înfățișem străinilor cărora le cerem să ne învețe limba, ar fi de dorit să nu ne dăm în spectacol și în privința asta.

Cum să se orienteze străinul când un Român scrie: *de-a'ndoasele*, altul *deandoasele*, al treilea *de-a'ndoasele*? — Sau în labirintul formelor: *dintău(u)*, *dintăi(u)*, *dintii(u)*, *d'intăi(u)*, *d'intăi(u)*, sau: *de-opotrivă*, *de-o-potrivă*, *deopotrivă* etc., etc.

Lucruri *mărunte*, veți zice, dar „mărunțurile” acestea caracterizează spiritul de ordine, de disciplină, ca și grija continuă, scrupuloasă, a unui neam în felul de a-și înfățișa comorile sale spirituale.

Germanii, d. p., au regula: Substantivele se scriu cu majusculă. Ce substantive exceptează ei — ca noi în cazul numelor proprii — dela această regulă?

Avem de învățat dela alții, nu de ironizat, încă multe „mărunțuri”...

În ziua de 14 Mai revoluționarii au pătruns pe terenul dintre Isefin și Mehala.

Pentru a-i scoate din noua lor poziție, au fost trimise, pela orele 12 din zi, 3 companii de infanterie Rukavina, 2 companii de grăniceri româno-bănățeni, un detașament de ulani, / baterie și 100 de lucrători militari. Inamicul n'a rezistat aci. Și-a părăsit poziția, dar la ora 4 după amiază a atacat cartierul Fabrica. Astfel, frontul de luptă fiind prea mare și apărarea lui ar fi cerut trupe mai numeroase, pe care garnizoana nu le avea, Fabrica n'a mai putut fi apărată și a căzut în mâinile revoluționarilor.

Prin pierderea cartierului Fabrica, cetatea a pierdut și puțința de a se alimenta cu apă. Conducta i-a fost închisă, rămânându-i doar 137 de fântâni. În același timp, s'a tăiat și orice legătură în afară de cetate.

Predici în pustiu

Diferite felari de eroisme

Dr. M. Suciu-Sibianu

Este un mare act de eroism de sigur, ca tu singur fiind într'un ușor avion de vânătoare să i-ai lupta cu o escadrilă rusească, cum a făcut locotenentul Agarici Horia. Este de sigur un mare act de eroism să i-ai cu asalt o fortăreață dușmană și după ce a-i trecut prin focul de baraj al apărătorilor să începi lupta corp la corp în tranșeea inamică. Deasemenea este desigur un extraordinar act de curaj a te lansa cu o parașută în o țară puternic organizată, ca bunăoară insula Creta și cu viața amenințată în fiecare moment, să pătrunzi adânc în dosul liniilor inamice. Dar nu constituiesc aceste minunate episoade vitejești, singurele acte de eroism de război.

Un răspuns recent al Ministerului Apărării Naționale refuză ori-ce înscriere de voluntari pentru primele linii — armata de luptă fiind suficient încadrată și îndrumă pe solicitatorii — toți nobili patrioți de altfel — să-și facă fiecare datoria în cadrul ocupațiunii lor de fiecă zi.

Nu fiți mahniiți pentru acest refuz, frați Români cu așa de frumoasă și lăudabilă dragoste de Rege, de țară și de neam. *Dacă ești țaran și, c'i toate concentrările, c'i toate rechizițiile, ții capul sus și pământul tău este tot așa de bine cultivat ca și în vremii baze, ești și tu un erou de război tot așa de necesar statului, ca cel ce cade pe frontul de luptă. Dacă ești un negustor cinstit și, cu toate miile de pedici ce-ți stau în cale, cu toate greutatețile fără de sfârșit de transport. — cu toate lipsurile provocate de personalul mai mult de jumătate concentrat — tot reușești a fi plăti la timp toate impozitele și a servi clientii, așa împuținați cum sunt, de dimineața până seara, spre a salva cum poți mai bine bunul renume al firmei, ești și tu un erou important de război. Dacă miile de gospodine, adesea fugite chiar dela vetrele lor — reușes: în mijlocul greutăților nenumărate de azi să aștepte cu masa cât de simplă la ora precisă pe soț și copii — sunt și ele eroine demne de fiii noștri ce cad în primele linii. Dacă ori-unde ai fi, neturburat de miile de griji de salarizare și aprovizionare — reducând la maximum pretențiile și confortul și tabieturile de altădată — îți împinești datoria și încă cu entuziasm și cu zâmbetul pe buze — ești și tu un mare erou — de războiu — orice ai fi tu în profesiunea ta și oricât de departe ai fi de adevăratul câmp de luptă.*

Dacă orice necunoscut a fi — și oriunde a-i lucra — ai mereu în mintea ta imaginea scumpă a patriei reîntregite la vechile hotare — simți unul îți crește inima, că dușmanii devin tot mai mititei pe zi ce merge, și din cauza acestei mari bucurii, uiți de orice mică mizerie inerentă vieții; ești și tu unul din miile de eroi necunoscuți — ai războiului sfânt. Să nu cumva să mai întârziem nici o zi, fără să ne înscriem în ori-ce secție a acestor feluri de eroisme, pentru câștigarea definitivă a războiului de reîntregire cu toate provinciile răpite.

În timpul acesta, casele și colibele de peste podul Begheiului adăposteau tiraliorii revoluționari și le ușura tragerea asupra garnizoanei. Sublocotenentul Adamescu, dela grăniceri, primi ordinul ca, în cursul nopții de 14 15 Mai, să le incendieze și astfel să-i alunge pe tiraliorii din adăposturile lor. Patru grăniceri, împreună cu strajameșterii, Nicolae Bogriță și Radu Lalescu, în ploaia de gloanțe au trecut dincolo de apă și au executat întocmai ordinul, dând foc caselor și colibelor de adăpost.

Asemenea, în noaptea de 9/10 Iunie, avanposturile de grăniceri au trecut înotând apa Begheiului și au incendiat grămezile de lemne în care se ascundeau posturile revoluționare.

Citiți

Gazeta Transilvaniei

Pagini basarabene

Pământ și faptă românească

de Prof. N. Baboe

Vieța și trecutul oricărui popor sunt strâns legate de pământul pe care-l locuiește. Astfel și poporul român, în dezvoltarea sa istorică și etnică, a fost determinat din timpurile cele mai vechi, de înfățișarea armonioasă și de unitatea fizică a pământului românesc. Nu e ținut românesc care să nu se încadreze perfect în această simetrică și distinctă unitate a pământului țării noastre. Basarabia, azi în centrul preocupărilor noastre, face și ea parte integrantă din acest pământ prin structura geologică, prin înfățișarea geografică și prin alcătuirea ei etnică și politică.

Carpații și Dunărea au fost în trecut nostru bimilenar doi factori esențiali ai dezvoltării noastre istorice, cele două pârghii de reazam ale vieții popoului nostru. Din timpul Dacilor și până astăzi, Carpații au format axa neamului, iar Dunărea artera principală de comunicație. Scriitorii cei vechi spun despre Daci că se țin lipiți de munți: „Daci inhaerent montibus“. Pădurile, văile și depresiunile Carpaților au fost în cursul vremurilor un minunat loc de adăpost. Pe de altă parte Dunărea era fluviul sfânt al strămoșilor noștri Traci, din care sorbeau apă vie înainte de a pleca la luptă.

Trup din trupul pământului românesc, Basarabia este, după structura sa, un teritoriu carpatic, răzimat temeinic pe gurile Dunării. Geografia îl consideră ca cel mai din spre răsărit ținut al Europei. Dincolo de el, dincolo de Nistru începe Asia, care e delimitată, nu de munții Urali, ci printr-o linie ce leagă marea Baltică prin Nistru cu marea Neagră.

Din punct de vedere geologic pământul Basarabiei se deosebește esențial de stepa rusească. În timp ce stepa formează un bloc geologic ce a stat în nemișcare încă din epoca primară, pământul Basarabiei a fost frământat și el de mișcările orogenetice ce au dat naștere munților Carpați. Dealurile și podișul moldo-basarabeian sunt de origine carpatică. Râul Nistru, ce țâșnește din inima Carpaților, este „ultima apă carpatică spre Est“, este linia de separație a două lumi cu înfățișări geologice, cu aspect climatic, de faună și floră dintre cele mai deosebite.

Dar nu numai structural se deosebește Basarabia de imensa stepă rusă, ci și în ce privește civilizația ei, încă din timpurile preistorice.

Invățații ruși au încercat să demonstreze că o pretinsă civilizație proprie ar sta la baza statului rus. În această civilizație s'ar încadra și Basarabia. Afirmațiile lor, bazate mai mult pe considerații naționale și politice decât pe adevărul istoric, au fost ușor înlăturate de studiile și descoperirile învățaților noștri și străini.

Nu voiu arăta aici cercetările istoricului-arheolog V. Pârvan, nici ale d-lui Andrieșescu în acest domeniu și ele suficiente de concludente, ci voiu relata concluziile la care au ajuns învățații străini de renume mondial. Astfel învățații germani K. Schuchardt caracterizează civilizația eneolitică a ceramicii pictate drept „superioară“ și o atribuie hotărât Traciilor, considerând-o ca o epocă strălucită a neamului acestuia, epocă de care Grecii homerici își mai aduceau aminte numai din legendă și cu mirare.

Arheologul francez Eug. Pittard, afirmă într'un studiu recent că „nimic nu ne împiedică să presupunem că locuitorii care au înălțat colibe funerare ale Moldovei în epoca pietrei lustrite sunt aceia care au primit dela istoricii vechi numele de Daci sau Geți“. (C. Giurescu: Ist. Rom. pp. 25—26). Deși Basarabia a fost puțin cercetată sub raport preistoric, totuși s'au descoperit așezări preistorice renumite ca: Dărbani (jud. Hotin), Petreni (jud. Soroca), Borodino (jud. Cet.-Albă) etc.

Când regele geto-dac Buerebista a întemeiat în sec. I. a. Cr. imperiul său, el cuprindea întreg bazinul Dunării din cursul de mijloc și inferior, punând stăpânire solidă, cum era și natural, pe

Desmeticiți-vă!*

— Cu prilejul omorării lui L. Trotski —

de Horia Teculescu

Sunt cunoscute împrejurările din 1917, când comandamentul german, pentru a mări haosul revoluționar și a precipita destrămarea Rusiei, a ușurat trecerea din Elveția (26 Martie) spre țara unui grup de 30 de emigranți, în vagoane plumbuite. În fruntea lor era Vladimir Ilici Ulianov, numit Lenin, pseudonimul fratelui său omorât de țarism. Ajuns în Rusia, revoluționarul care știa să utilizeze pentru mulțime formule scurte și sugestive, înălță steagul bolșevic (ceea ce însemnează majoritar; numire devenită curentă după un congres în care adversarii lui au rămas în minoritate, menșevici), promițând tuturor pace, pământ și pâine. El încurajea devastările, dând libertate să fie jefuiți burghezii și nobilii care i-au furat, zicea el, sute de ani. Paginile revoluționare din istoria lumii au fost depășite, cruzimea ajungând la ferocitate ne mai auzită, lăsând descătușate instinctele bestiei primitive. Steagul roșu, purtând pe el ciocanul și secera s'a înălțat pretutindeni în imperiul putred.

Astfel a ajuns dominant comunismul, intensificat și de acțiunea agitatorului evreu Leiba Davidovici Bronstein, zis Leon Trotski, tovarășul de ideologie al lui Lenin și al doilea cap al revoluției. La izbucnirea mișcării el se află la New-York, fiind exilat din cele mai multe state europene. Se grăbește spre Rusia, dar este internat într'un lagăr din Canada, de unde scapă prin intervenția lui Miliukov, ministrul de externe al Rusiei.

Cu toate adversitățile din trecut, Trotski nevoind să fie numai un aghiotant al lui Lenin, amândoi duc la isbândă mișcarea lor, în Octombrie, 1917. Cu aceasta cărmuirea comunistă sovietică este întronată în Rusia, iar zilele de teroare și ucidere se succed într'un ritm de nebunie. Moartea lui Lenin (21 Ianuarie, 1923) e urmată de conflictul lui Trotski cu Stalin desemnat de Lenin ca urmaș, în urma forței lui, pentru care avea numele de „omul de oțel“, pe când, în realitate, se chema Iosif Djugajvili, Georgian eliminat dela seminarul teologic din Tiflis, pentru erezie socialistă. Cel mai fanatic, Trotski, este acuzat de trădarea cauzei revoluționare și dus în Siberia (Ianuarie, 1928), din ordinul lui Stalin, apoi, în 20 Ianuarie, 1929, este expulzat din cuprinsul hotarelor uniunii sovietice.

Asemenea Jidovului rătăcitor, el pribegeste dealungul lumii, mereu alungat și încolțit de urmăritori, ducând cu el visul revoluției permanente și planete, de abia gășind odihnă peste Ocean, în Mexico. Aici, la 21 August, a fost ucis, fiindu-i zdrobit capul, umerii și genunchiul cu un ciocan (simbolul biruinței lumii noi, pe care-l fixase pe flamura roșie, cu care socotea că va cuceri pământul), din partea unui vechi tovarăș de credință, comunistul francez Frank Jackues. Acesta fusese invitat la masă și, în cursul discuției, l-a doborât pe Trotski la pământ, tocmai când voia să telefoneze. Strigând după ajutor, a apărut soția sa, apoi medicii, însă orice intervenția a

* Acest articol a fost scris în August 1940, dar n'a putut să apară.

ambii țărni ai fluviului, precum și pe întreaga coroană carpatică, întinzându-se spre răsărit până la fluviul Nistru. Cu o intuiție geopolitică vrednică de admirat, marele rege Buerebista a împins hotarele țării sale până la limitele ce corespundeau perfect factorilor naturali și etnici în același timp. Nici când nu a cunoscut statul geto-dac o înflorire și o putere atât de mare ca în acea vreme. Tot-aici în Basarabia au ridicat, mai târziu, Românii valuri de apărare, întărituri puternice de pământ răzimate pe Nistru pentru a apăra civilizația Europei de lumea barbară asiatică.

Intre marginile acestui teritoriu de-

fost de prisos. Atentatorul a declarat poliției că a fost un aderent al ideilor lui Trotski, dar că, într'o discuție anterioară, l-a desamăgit și infuriat așa de mult încât s'a hotărât să-l omoare.

Ce s'a petrecut în sufletul Francezului, în urma discuțiilor politice, ca să-și sfărâme idolul căruia se închina, este ușor de lămurit. Pătrundea până acolo, departe, țipetul sfâșietor al patriei lui prăbușite, în mare parte din vina celui care purta pretutindeni scântea revoluției, visând să incendieze întreg universul.

Aceasta credem că este dreapta interpretare a gestului comunistului francez, căci toți inițiatorii revoluțiilor au pierit de valul pornit de ei, pe care nu l-au mai putut opri și au fost distruși prin uneltele lor preferate. Este o ironie a sorții, regizată parecă de-un spirit demonic.

În urma acestei întâmplări va trebui să urmeze o desmeticire a multora, care, fie de bună credință, fluturând mereu steagul roșu cu ciocanul și secera ca un simbol al marel dreptăți pentru cei mulți, fie de rea credință, sfredelind mereu să grăbească dărămarea actualei ordini, lucrau la destrămarea unității noastre naționale, săvârșind, astfel, adevărată trădare de neam și de țară.

Și cei mai îndărătnici au avut puțința să vadă, cu prilejul răpirii Basarabiei și a Bucovinei de Nord, că, sub formula pașnică a dreptății pentru toată lumea, apare ghiara hrăpăreață a vechiului imperialism țarist, mai lacomă, mai necruțătoare și mai perfidă.

Trebuie, doar, să vadă fiecare limpede că, neisbutind să aprindă globul terestru prin ideile comuniste, Colosul dela Nord smulge din toate părțile pământ străin, ca astfel să-și ajungă, totuși, ținta.

Rămânem cu încrederea că orice lăcomie imperialistă duce la dezastru și nu poate fi îngropată dreptatea nici de cel mai puternic tiran. Deaceia, rugându-ne și trudindu-ne așteptăm plinirea vremii, amintindu-ne, în legătură cu Trotski cel exilat de Stalin și ucis de un admirator cu ciocanul, cuvintele pe care Danton le spunea în drum spre locul de execuție, trecând pe la casa lui Robespierre, care trăsesse perdelele să nu-l vadă: În curând mă vei urma!

De ncheere, repetăm, imperialismul bolșevic este mai neînduplecat decât cel țarist, el introducând în viața internațională politică și formula cametei, mărturisită în comunicatul oficial, cu o îndrăzneală neîntâlnită în istorie, că Bucovina de Nord ne este smulșă drept despăgubire pentru că'am folosit timp de 22 de ani Basarabia.

Dar, dac'am avea această logică bizară și noi, cât teritoriu ar fi trebuit să luăm pentru faptul că peste 1000 de ani Ungaria ne-a stăpânit Ardealul, cât trebuia să luăm că Austria ne-a ținut Bucovina 143 de ani ocupată și cât eram în drept să luăm că Rusia ne-a răpit bogățiile Basarabiei timp de 106 ani? Iar dacă numai suferința din trecut îndreptățește popoarele să trăiască, noi, care am vărsat râuri de sânge, lacrimi de sudoare și mări de lacrimi, ar trebui să fim cei dintâi legați de veșnicia vieții pe pământ.

limitat de natură și de strămoșii noștri, Daci și Romani, s'a menținut poporul român secole de-a rândul. Această stare etnică, predestinată de factorii naturali, s'a transformat în sec. XIV, din necesități militare, politice și economice în două state: Muntenia și Moldova.

Europa, creștinată și regii Angevini din părțile noastre au organizat și atunci, întocmai ca 'n zilele noastre, o adevărată cruciată împotriva barbariei ce neliniștește Europa dinspre stepele rusești. Noile state românești, întemeiate de curând, corespundeau acestei necesități europene și militare. Îndeosebi Moldova lui Dragoș, Bogdan și a Mușatinilor a jucat în această privință un

Mulți Eschimoși... puține focuri

de I. Bozdog

Continuare din pag. 1-a.

Că într'adevăr cei pe care îi ocrotim încă și azi cu atâta generozitate lucrează contra intereselor noastre naționale ne-o spune răspicat Iocsik Lajos în „Kelet Népe“: Fără doar și poate, aceste mai mult de 2 decenii au fost o școală prin care maghiarimea a învățat să trăiască fără stat, mai mult, împotriva statului.

Nu tot așa stau lucrurile și nu aceleași concepții stăpânesc și în alte părți.

es (o copiar formă) I. Bozdog
scrisă în 1940, dar n'a putut să apară
în revista „Gazeta Transilvaniei“ din
cauza războiului. Este o înfățișare
a unei epoci din istoria noastră
națională, care a fost răsturnată
de războiul mondial.

Nouii factori civilizatori au venit în număr extrem de mare. Roitul de lăcuste a invadat atât de mult încât nu numai autohtonii au fost nevoiți să ia lumea în cap, dar chiar și pripășiții mai vechi, de același sânge, mârăie și scot glasuri de protest. Acestora le adresează d-l Iocsik vorbe aspre, spunându-le să nu aștepte totul dela stat, ci să se mulțumească și cu cât au avut, căci celor care au somat până acum în „raiul“ din Pustă li se cade să se înfrupte cu precădere!

Nu le mai ajung nici toate slujbele avute de noi și nici cele numeroase nou create!

S'au înmulțit Eschimoșii și li s'a ascuțit pofta de mâncare.

Acum, când a dispărut dintre noi și gogorița regionalismului, exploatată de atâtea ori și cu atâta reavoință și de o parte și de alta, — în aceste momente ale regisirii frățești — când țara sleită de puteri a găsit totuși un codru de pâine pentru toți năpăstuiții și când străinii se bat pe locurile noastre și subț masca civilizației și redresării vieții de stat curăță orice urmă de a noastră, e bine ca aici, acasă, să facem rânduiala mare, să ne descotorosim de tot ce ne este vătămător, pentruca prelucrat terenul până în amănunte și cu toată grija de a nu mai greși să putem face cu folos, în apropiatele zile, schimbul de sentinele.

deosebit rol. Ea nu și-l putea îndeplini cu succes decât întinzându-și hotarele din valea Moldovei până la granița naturală a Nistrului unde a ridicat cetăți puternice ca Hotin, Soroca, Orhei, Tighina și Cetatea-Albă, alcătuiind un sistem de apărare care a asigurat Europei pace și prosperitate.

La adăpostul acestor cetăți și sub scutul lor puternic s'a putut dezvolta o viață comercială înfloritoare, ai cărei reprezentanți pe uscat au fost Germanii, iar pe apă Italianii.

Alexandru Mușat, cel Bun pela 1410 este „domn dela munte până la mare“ stăpânind Cetatea-Albă cucerită dela Tătari și Chilia dela Munteni.

Astfel Basarabia ajunge sub stăpânirea noului stat moldovean care, în expansiunea sa firească căuta drumul spre Nistru, spre mare și spre Dunăre. Ea devine „o înfățișare românească“, cum așa de potrivit a numit-o N. Iorga, într'o conferință la radio, legându-se indisolubil de trupul pământului românesc.

Viitorul Neamului și Cultul Eroilor

După zăbranicul de doliu al întregii simțiri românești, prin ursita nemiloasă a anului 1940, când sufletul ni s'a zguduit de durere, iar cuvintele au fost sugrumate de lacrimi din pricina forței care n'a stat în serviciul dreptului neamului nostru, ci împotriva lui, „Dumnezeul părinților noștri și-a întors din nou fața Sa către noi.“

Durerile oțelitoare le-am păstrat în potirul inimii noastre ca o flacără sfântă pentru legea onoarei și a demnității neamului. Și sosit-a ceasul izbânzii lor...!

Armata mântuirii, sfințită de semnul Crucii îndumnezeite, luptă în războiul onoarei, pentru redobândirea patrimonului strămoșesc și a vetrei naționale din ghiarele celor fără Dumnezeu. Domnul puterilor este cu noi! Trufia bolșevică este înfrântă de civilizația creștină, prin brațul de oțel al ostașului nostru, căci celor mândri Domnul le stă împotriva.

Cinste eroilor noștri și lauda neamului!

Iată gândul, zămislit, deopotrivă din cucernicie creștină și din cultul datorit marilor jertfitori pentru cauza neamului, care ne-a dus în ziua praznicului Sf. Ap. Petru și Pavel la Sfintele Lăcașuri unde s'a slujit simbolul jertfei de sânge al eroilor desrobitori.

Dela un capăt la altul al țării, Românii și-au îndreptat, cu smerenie și recunoștință, sufletul către Cel de Sus pentru vitejii căzuți pe câmpul de onoare, întru apărarea țării, întregirea neamului și slava sfintei noastre Biserici. Au fost aceste clipe o stăvilire a gândului, ținând fapta lor și făurindu-ne povății pentru viitor. Ideea de patrie, dragostea de neam, conștiința națională, credința strămoșească, tradiție și tot ce formează unirea fiilor acestui neam, au năpădit ochii sufletului, la această duioasă răscolire, redându-ni-se toate momentele de sbucium, de groază, de suferințe, dar și de nădejdi hotărâte ale ostașilor noștri, cu piepturi de oțel, care au pornit ca un iureș nestăvilnit să spulbere tirania vrășmașe.

Izbânda lor e mare, tot așa de mare ca și așteptarea și ca și suferința.

Sufletele lor vecinicesc acolo sus, dar duhul lor coboară mereu peste noi, chemându-ne la datoria de a lupta cu același curaj, cu aceeași credință și suferință până în ceasul izbăvirii totale.

Mormântul lor proaspăt este pentru fiecare român izvor de întărire în dragostea de neam și de moșie, precum și un pilduitor îndemn de jertfă pentru binele obștesc. Așa fiind, neghina aruncată de vrășmașii neamului, pe căi dosnice în glia străbună, nu are umezeală pentru rod, ci se topește ca ceara de fața focului, iar patria și neamul vor înflori pline de viață. Numai așa ne vom despovăra cugetele de apăsarea muștrătoare a trecutului.

Astfel de gânduri să ne copleșească simțirile în clipele de față.

Îndreptându-ne privirea spre Cer, acolo unde sălășluiesc sufletele eroilor noștri, să ne întărim hotărârea bărbătească în apărarea dărză a ogorului, căminului și vieții românești, întru înfălegerea jertfei lor și a făgăduinței tainice din inimi, că le vom urma pilda, fiind gata de aceleași jertfe numai și numai pentru viitorul României-Mari!

de Pr. Nic. Bârsan

Citiți
„Gazeta Transilvaniei“

Spre sfârșitul anarhiei istorice a Rusiei

de Aurel A. Mureșianu

Flavius Tiberius Maricius, cel din urmă împărat roman care a încercat recucerirea Daciei traiane și ai cărui generali Commentiolus și Priscus au purtat între anii 590-602, la Nordul Dunării, pe pământul de astăzi al Țării Românești și în Banat, lupte victorioase cu Chaganul Avarilor Baian și cu suptușii săi „Sclavini“, desbind în tratatul său „Strategicon“ despre aceștia din urma îi numește: „*popor anarhic și învrăjbit*“

Suntem în epoca celor din urma mari migrațiuni spre Apus a triburilor slave, locuitoare pe întinsul stepelor Rusiei de astăzi și la Nord și Nord-Est de Carpați, revărsare pricinuită nu de nevoia de expansiune și de spiritul războinic al acestora, ci de dinamismul popoarelor asiatice și semi-asiatice, finomongole și turanice care în mersul lor spre cucerirea și jefuirea Europei civilizate, au răsturnat întreaga ei ordine politică de până atunci.

Diferitele seminții slave revărsate în decursul acestei mari învalmășeli nu numai asupra Daciei, ci și mai departe peste Dunăre, au jucat în decursul acestei migrațiuni un rol cu totul pasiv, căci ele au fost împinse și aduse pe pământurile noastre, de Huni, Avari, Bulgari și alte oarde de obârșie asiatică.

Procopiu din Cezareea, contemporanul împăratului Justinian (527-565), făcând în „Istoria războiului gotic“ caracteristica „Sclavinilor și Anților“ care întreprinsă o mulțime de expediții de jaf și în dreapta Dunării, ne spune că „ei nu traiesc sub stăpânirea unui singur om, ci, din vechime, într-o comunitate populară, împărțind cu toții în mod egal bucuriile și necazurile vieții“ și că „locuiesc împrăștiați în corturi și își schimbă des așezările“. Iar dela Jordanes, aflăm cam tot pe atunci, că Sclavinii, răspândiți peste teritoriul Daciei locuiau mai mult „prin mlaștini și prinpăduri“.

Dar și alți scriitori bizantini ni arată pe Slavi care împinși de oardele asiatice amintite, au ajuns cu prădăciunile lor nu odată până la Constantinopol și în vechea Eladă, ca fiind foarte puțin apti pentru viața de stat ordonată și lipsiți într-o mare măsură de adevăratul spirit războinic și ostășesc. Constantin Porfirogenitul îi numește într'un loc chiar „popor lipsit de arme“ (etnē áopla)

Nu e deci de mirare că deodată cu năvala popoarelor slave în cuprinsul imperiului roman se începe nu numai decadența politică a romanității — limba greacă luând locul celei latine în conducerea și administrația statului — ci și epoca cea mai turbure și anarhică a istoriei lui.

Supuși și stăpâniți în decursul veacurilor de Sciți, Sarmați, Alani, Fini, Goți, Huni, Avari, Bulgari, Cazari și în urmă de Varegii scandinavi și de Tătari, Slavii n'au reușit, chiar după murturizarea învățaților lor de astăzi, a întemeia state, decât foarte târziu și și atunci sub conducerea și supremația unor popoare și dinastii streine.

Insuși statul și poporul rusesc își datorează originea și numele *Ruși*-lor scandinavi, de origine germanică, care au pus, în veacul al 9-lea, temelia principatelor Novgorodului și Chievului. Abia

mai târziu, după slavizarea dinastiilor și a nobilimei lor, au ajuns și formațiile de stat rusești să ia o înfățișare slavă. În veacul al 13-lea ele au fost din nou subjugate de Tătari, care le-au stăpânit două veacuri, lasând urme adânci în civilizația lor, căci chiar și numele rusesc al banului, „denghi“, este de origine tătarească.

Pe când Cehii și Polonezii au reușit, grație influenței culturii latine și a apropierei lor de Occident, să dobândească o cultură mai înaltă, Rușii au rămas și mai departe cu vechile lor aplecări spre nedisciplină și anarhie, pricinuind multă bătae de cap stăpânilor lor.

Se cunoaște rezistența îndârjită pe care a opus-o poporul rusesc față de reformele și inovațiile civilizatoare ale lui Petru cel Mare, precum și desele lor revolte împotriva celor ce lucrau pentru înaintarea și progresul lui.

Slavistul Lubor Niederle, dela Universitatea din Praga înfățișază astfel „trăsăturile comune“ ale caracterului slav: „Un dor de libertate și democrație, *mergând până în îmbrăcarea formelor anarhice*; o aplecare spre sensibilitate, scepticism, misticism și o reverie perpetuă; o ușurință mare de a se insulfleți pentru un ideal, însă fără multă aptitudine de a-l realiza, nici de a persevera în etuziasm; o lipsă de energie a voinței; o aspirație spre justiție și toleranță față de toata lumea... Militarismul a fost întotdeauna strein Slavilor, tot astfel năzuințele spre absolutism și ambițiunea de a concentra într'un tot puternic, forțele individuale resfirate și prin urmare tendințele spre imperialism.“

Este deci clar că din cauza spiritului lor nedisciplinat și al antipatiei lor față de ordinea latină a civilizației Europei apusene, masa cea mare a Slavilor dela Răsărit n'a putut fi ținută în frâu, decât prin cele mai drastice sisteme de guvernământ, începând cu despotismul și autocratismul cel mai crâncen și biciul căzăcesc al țărilor de ieri și până la tirania sângeroasă a conducătorilor bolșevici de astăzi.

Napoleon I, care a fost nu numai un mare strateg, ci și un mare cap politic, a întreprins compania sa din 1812 împotriva Rusiei din convingerea că această împărăție constituie cea mai mare piedică în calea înfăptuirii idealului său, murturisit în memoriile sale de pe Sfânta Elena, și care a fost: *nu subjugarea popoarelor Europei, ci întemeierea marelui confederații libere, pacifice și productive a statelor ei*.

Mijloacele primitive ale timpului său au zădărnicit îndeplinirea acestui plan măreț. Soarta a voit însă ca realizarea lui să fie pusă din nou la cale de poporul care și-a asimilat în gradul cel mai mare cultura și mentalitatea latină, de poporul german care, în colaborare cu reprezentanții autentici ai latinității vor supune, în sfârșit, ordinii și autorității civilizației ei și masele lipsite de disciplină cetățenească ale vastului imperiu al „nihilismului“ și „anarhiei“ din trecut și al utopiei „comuniste de astăzi“.

Iunie 1940 în cazarmă

Simțeam de câteva zile o schimbare între camarazi. Nimeni nu spunea nimic, însă fețele comandanților trădau întâmplări apropiate. Strânși deseori în „bătătura cazarmii“, ni se făcea o educație patriotică aleasă. Sufletește eram pregătiți pentru înclăștarea groznică, cu drag așteptată de toți camarazii. Primeam asigurări că nu se va ceda nici un petec de pământ din scumpa noastră Țară.

— Nu. Nu cedam. Ne batem. Murim până la unu. Vrem războiu. Era strigătul, era dorința hotărâtă a ostașilor români.

Nu pot descrie acele zile trăite în cazarmă „cu arma la picior“ în așteptarea ordinului, care, nu putea fi decât unul singur: *Ne tatem*.

Încetase instrucția, ne găseam în permanentă stare de alarmă, bine echipați și inarmați, așteptam să bubuie tunul la Nistru, să țacăne mitraliera, să ne batem cu vrășmașul bătăliei crâncenă, strălucită ca istoria poporului nostru.

— „Mă Ioane, dacă nu ne batem, nu mă întorc acasă. O zis tata, că el a făcut 7 ani de cântănie, războiul al mare, pentru România dela Nistru până la Tisa; păi, om fi noi mai slabi să n'o putem ține!“

— „Că bine zici vere Pavele, și mie mi-e rușine să dau ochi cu satu, că dela noi în războiul trecut au murit mulți feciori frumoși și când am plecat ne-au zis nevestele lor: acum să vă vedem și pe voi poravilor, ce veți face!“

Asta era atmosfera în Iunie 1940 între ostași.

Și nu mă îndoiesc, că ne-am fi luptat luptă mare cu vrășmașii noștri, înscriind o pagină de epopee în istoria țării, dacă stăpânitorii de atunci, nu hotărâu altfel. Jale mare a cuprins cazarma la vestea rușinoasei cedări. Jertfa, fără de jertfe, nu poate rămânea așa, ne ziceam cu toții.

Dar ordinul se execută.

Camarazii din Basarabia și Bucovina plecau acasă. 14 din ei erau evrei, singurii care se bucurau de durerea noastră. Îi vedeam și țaceam. Ceilalți, Români și Ruși chiar, păreau nehotărâți. Stăteau la îndoială, să plece ori să rămână. Până la urmă majoritatea din ei au plecat amărâți „ca vai de ei“. Au fost și din aceia care n'au vrut să plece. Au cerut și li s'a aprobat o permisie de câteva zile, să-și caute la Prut părinții, probabil refugiați. Nu-mi mai amintesc dacă i-au găsit sau nu dincoace de Prut, dar știu sigur că s'au înapoiat la timp, la unitate. Ce mai „munți“ de băieți erau Basarabeni noștri, fala Regimentului.

Mă gândesc acum la ceilalți camarazi, care au plecat în Iunie trecut cu sufletele cernite de durere, unde vor fi și cum vor aștepta întâlnirea, revederea dragilor lor camarazi și frați Români, care mâne vor fi la Nistru, ori dincolo. Îi văd plângând de bucurie pe acești uriași frați, chipeși Români basarabeni și bucovineni, în aceeași „bătătură“ a cazarmii noastre.

I. O.
caporal T. R.

Acum 92 ani

10 Ianuarie 1849

Nr. 3

Pag. 10

Inspectorul *Papiu* scrie din Blașiu 13 Ianuarie, că se vorbește ca desigur că Bistrița și Năsăudul ar fi ocupate de vrășmași și că maghiarii nu maiucid pe Români, cer numai ca să dea afară pe popi și tribuni.

*

20 Ianuarie 1849

Nr. 5

Pag. 15

Ca încheiere a articolului „Puține cuvinte asupra cauzei noastre naționale transilvane“.

G. Donțiu scria:

„*Libertate*, iar nu desfrâu, *egalitate*, iar nu comunism, *frățietate*, *sinceră*, *deschisă*, iar nu fățarie grețosă: aceste devize vom trebui să le aplecăm și le vom desfășura nu numai noi de noi, ci în

societatea tuturor popoarelor monarhiei austriace. *Nimic*, mai puțin decât celelalte națiuni, însă nici mai mult decât fiecare în proporțiunea numărului: Eroism nobil, iar nu asupritoriu și murdari — *hanc veniam domus* —, *prelimusque vicissim*.

DUMNEGA

Arma credinței.

„...Mergi și precum ai crezut, să fie ție...“ Stt. Matei VIII; 13.

Impărăția și învățătura iubitoare de Hristos este îndeobște asemenea unei cetăți împodobite de desătare cerească, pe care trebuie să o cucerim, întru cât noi suntem ostașii luptători. Dar această luptă pretinde arme. Cine a biruit pe dușman? Fără îndoială că acela ale cărui mijloace de luptă s'au dovedit mai iscusite. Și mai răsplătit și onorat este cel ce s'a luptat cu mai multă vitejie și curaj în fața tuturor primejdiilor.

Tot astfel, iubite cetitor, pentru dobândirea cununei nevestește a Impărăției iubirii lui Hristos, avem lipsă de armele darului lui Dumnezeu, mai ales acum, când neamul creștinesc trăește clipe de încercări grele, a încrederei în El.

Care poate fi altă comoară mai nesecată, din care creștinul să poată scoate neîncetat cele mai prețioase pietre pentru înfrumșetarea cununei mântuirii și a fericirii vecinice, decât credința? Ce armă Duhovnicească ne poate scoate din întunericul labirintului vieții, decât a credinței? Cum am nădăjdui în mântuire, fără credință în Domnul? Balsamul mângâierii nu-l poate vărsa nimeni peste durerile sufletului decât credința în Dumnezeu. Lipsiți de ea am orbecăii în războiul întunericului neștiinței, greșind.

Un fruct cu bun gust al roadelor credinței este și sutașul din Capernaum, pildă măreață a virtuții credinței. Vindecarea prin cuvânt a servului lui, care a zis lui Isus: „Doamne nu sunt vrednic ca să intri sub acoperământul meu, ci numai zi cu cuvântul și se va tămădui sluga mea“. Matei VIII. 8.

Iată pilda credinței, vie și tare, iată învățătura temeliei obștești. Stăpânul roagă tămăduirea servului său, căci a stăpâni și a sluji, a porunci și a asculta este voia lui Dumnezeu.

Minuni lucrează credința. Ea este arătătoarea lucrurilor celor nevăzute, puterea și mila Impărăției Cerești, locul dreptilor și osânda greșitorilor.

Credința lui să sălășluească și în noi. Precum atunci mărgăritarul credinței i-a luminat drumul spre Domnul tămăduirilor aflându-L, așa mai vărtos noi azi prin pilda credinței să ni se deschidă drumul înălbit de noianul iubirii și smereniei Lui, cunoscătorul sufletelor. Să primim pe Isus dându-ne și nouă stăpânire, făcându-ne fii ai lui Dumnezeu. Să ne înălțăm sufletul să-L vedem, iar prin credința în El să primim la orbi cum văd, la surzi cum aud, la muți cum grăesc, la slăbănogi cum umblă și la morți cum au înviat. Să-L vestim și noi pe Isus ca ei, devenind învățatei ai Lui și nu martori minciנוși împotriva-I.

Să fim și noi demni de plata dreptilor celor ce au crezut, învrednicindu-ne de Cetatea a cărui meșter și ziditor îi este singur Dumnezeu. Dar precum izvoarele curgând în râuri înmulțesc și îndulcesc apa, tot așa credința curată împreună cu gândul faptei bune înmulțesc darurile Dumnezești. Sa-i plăcem Lui ca toți dreptii cu credință. Să nu șovăim, ci să ne încredem cu desăvârșire în ajutorul Domnului, căci numai o credință nesdruncată va afla ajutor și se va mântui.

Să nu ne lăsăm sufletele pradă armelor vrăjmașe, căci de stânca credinței se va sfărâma, întru pierzare, tot valul ispitelor vieții pământestii.

Să ne sarguim, deci, a lupta cu arma credinței, a dreptății și a faptei bune, întru adevăr și dragoste, cătră fața și glasul lui Dumnezeu care ne va zice atunci: „Veniți binecuvântații Părintelui meu, de moșteniți împărăția care este gătită vouă dela întemeierea lumii“. (Mt. XXV, 34).

Pr. Nic. Bârsan

Febra tifoidă

Am văzut până acum în această cronică câteva boale molipsitoare, la care molipsirea se face prin tractul respirator, adică prin gât și plumăni. Un bolnav tușește. Cu tusa împrăstie în jurul său particule mici de scuipat pline cu microbul boalei, acestea sunt inspirate de omul sănătos și astfel se produce molipsirea.

Ne vom ocupa acum cu câteva boale la care infecția se produce prin tractul gastro-intestinal, adică prin stomac și intestine.

Ne ocupăm cu aceste boale cu atât mai mult cu cât suntem în războiu și în războaie aceste boale pot produce molipsiri, care să cuprindă armate și populațiile unor regiuni întregi.

Microbii acestor boale se găesc în apă și alimente și cu acestea ajung în stomac și intestine, producând astfel îmbolnăvirea.

O astfel de boală este febra tifoidă și cea asemănătoare ei febra paratifoidă.

Acestea sunt cauzate de un microb-bastonaș. Microbul ajunge prin urina și materiile fecale ale omului bolnav în apă, lapte, fructe, zarzavaturi sau alte alimente și cu acestea în stomacul și intestinele unui om sănătos. Așa se produce infecția.

Zece până la 30 zile după ce s'a făcut în acest fel molipsirea, se arată primele semne de boală: dureri de cap, lipsă de poftă de mâncare, o stare generală proastă, somnolență, diaree și căldură mare. Aceste semne de boală la început sunt mai ușoare, cu timpul se agravează tot mai mult și durează 4—5 săptămâni.

În tot acest timp bolnavul rămâne în pat și are nevoie de o bună îngrijire. Ingrijire medicală și poate chiar

mai necesară decât aceasta, este îngrijirea zilnică, care trebuie să i-se facă bolnavului.

Un regim de mâncare cu lichide, pureuri și compoturi trebuie să fie desul de întăritor, ca bolnavul în timpul boalei lungi să nu slăbească prea mult, și să poată rezista. Trebuie înconjurată mâncărurile tari, deoarece la febra tifoidă intestinalele sunt pline cu răni și ușor se pot produce sângerări. Cele mai multe cazuri mortale sunt din cauza sângerărilor.

Bolnavul va fi spălat zilnic pe întregul corp cu apă caldă și, unde e posibil, cu alcool.

Materiile fecale și urina bolnavului vor fi prinse în vase în care turnăm apă de var și vor fi aruncate numai în latrine bine construite, din care să nu se poată scurge în afară.

Bolnavul va fi izolat în spital. Dacă rămâne acasă, va fi pus singur într-o cameră. În cameră va fi pus un vas cu un dezinfectant, prescris de medic, cu care-și va spăla mâinile persoana, care îngrijește de bolnav, ori de câte ori se atinge de acesta, sau de obiectele, care ajung în atingere cu bolnavul.

Camera, în care zace bolnavul va fi ținută în cea mai mare curățenie.

Cu aceste măsuri s'a ajuns, ca azi cei mai mulți bolnavi de febră tifoidă să treacă cu bine peste ea.

Iar prin o apă de băut din fântâni bune, prin construirea de latrine, prin o curățenie perfectă în casa bolnavului, s'a ajuns, ca numărul îmbolnăvirilor de febră tifoidă să scadă mereu și cu cât aceste măsuri vor fi ținute mai bine, cu atât vor scădea mai mult cazurile de febră tifoidă și paratifoidă.

nc.

Cronica agricolă

SFATURI POMICOLE

Cunoașterea inamicilor pomilor roditori și combaterea lor

Teritoriul ocupat de pomi roditori este astăzi pradă invaziei insectelor și altor dușmani, care secătuesc an de an plantațiile atât de roditoare altă dată.

Alarma dată de tehnicienii Ministerului de Agricultură și Domenii pare că nu a pătruns în masele populare și afară de un număr mic, care îngrijesc și ascultă îndrumările date, restul se lasă siliți să-i îngrijească sau sunt chiar neînțelegători.

Rezultatele se văd în fiecare an, când producția de fructe scade, odată cu numărul pomilor, iar calitatea lasă de dorit.

Nu este suficient numai să plantăm, sau să tăiem coroana, văruindu-i apoi sau îngrășind pământul cu gunoi, ci trebuie să cunoaștem dușmanii și paraziții care-i distrug.

Lupta este grea și de lungă durată și cu drept cuvânt trebuie să o numim *Lupta Economică* contra insectelor și ciupercilor distrugătoare, sau *Medicina Culturilor*.

Deci, cu asentimentul tuturor, deschidem lupta cu mijloace tehnice moderne, cu creditul și cu stăruința ce trebuie acordată în împrejurările de față, având siguranța că vom izbuti, cum au izbutit și alte țări înaintea noastră, care au dat ascultare științei și luminei.

Vom oferi, deci, mijloace sigure de cunoaștere și distrugere în locul reclamelor fără efecte și foarte scumpe.

Pentru a învinge acești dușmani, trebuie să avem totdeauna cunoscute și pregătite următoarele date:

1. Identificarea cu ușurință a inamicilor, a căror pagube justifică luarea de măsuri. (Tratamentul).

2. Supravegherea permanentă a stării sanitare a plantațiilor, (curățire, bună îngrijire).

3. Alegerea materialului de combatere. (Soluții, prafuri și mașini unelte etc.), bine alese și efine și la îndemâna tuturor pregătindu-se chiar pe loc.

4. Executarea tratamentelor la timp cu reușită bună și cu plată redusă.

CATON PALTINEANU
Inginer agronom

ROMANIA

Primăria comunei Prejmer, Jud. Brașov

Nr. 3078/1941.

Publicațiune

Primăria comunei Prejmer, Județul Brașov, aduce la cunoștință că în ziua de 17 Iulie ora 10 a. m., va ține în localul primăriei comunale licitație publică cu oferte închise și sigilate pentru darea în întreprindere a reparațiilor ne-

cesare la edificiul abatorului comunal de subt. Nr. 544.

Valoarea lucrării după deviz este de lei 62.590.

Garanția de 10% în numerar sau efecte de stat.

Supraoferte nu se primesc.

Dispozițiunile art. 88—110 din L. C. P. se aplică întocmai.

Prejmer, la 30 Iunie 1941.

Primar, Ioan Batschi

Notar, Aurel Dogariu

Primăria Municipiului Brașov

No. 15473/1941

Serv. St. Civ.

Comunicat

Președinția Consiliului de Miniștri, Recensământul General al Populației din 1941, prin Institutul Central de Statistică aduce la cunoștință populației din Municipiul Brașov, că în ziua de 20 Iunie crt. se închid definitiv înscrierile ulterioare la recensământ. Termenul legal de 5 Mai 1941, care fusese fixat pentru aceste înscrieri, a fost depășit cu o lună și jumătate, aceasta numai din dorința de a servi pe cetățenii care din diferite motive nu s'au putut înscrie la timp la recensământ.

Înscrierea locuitorilor s'a făcut pe gospodării (menaje), prin gospodărie înțelegându-se toate persoanele care locuiesc și dorm în aceeași casă, ducând laolaltă un trai comun, chiar dacă nu sunt rude între ele.

Pentru înscrierea fiecărei gospodării s'a eliberat un certificat. Certificatul acesta arată repartitia populației la un moment dat în mișcare și din această pricină nu poate servi la alte scopuri decât acela urmărit de recensământ, adică o numărătoare a tuturor locuitorilor țării.

Situațiile create prin deplasările locuitorilor dintr'un loc în altul și care nu pot fi soluționate prin certificatul de recensământ în ceea ce privește aprovizionarea populației, nu sunt de resortul Institutului.

Orice informațiuni în legătură cu aprovizionarea populației se vor cere exclusiv Oficiului Raționalizării Consumului din Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării, Ministerul Economiei Naționale, singurul în măsură să soluționeze toate schimbările survenite în repartizarea drepturilor la aprovizionare ale locuitorilor, față de situația dela 6 Aprilie, data recensământului.

În consecință, nu se va mai adresa Institutului nici o cerere pentru separări sau modificări de certificate. Începând cu data de 21 Iunie 1941, orice cerere făcute în legătură cu înscrierile ulterioare la recensământ se va trimite Institutului Central de Statistică numai prin poștă, recomandat, în Splaiul Unirii Nr. 28 București, petiționarii urmând să primească răspunsul tot prin poștă. Se atrage atențiunea celor care vor încerca să se înscrie de două ori la recensământ, cu scopul de a obține un surplus de cartele alimentare, că toate cererile vor fi verificate amănunțit, iar vinovații pedepsiți conform prevederilor legii.

Brașov, la 25 Iunie 1941.

Primar:

ss. Dr. N. G. V. Gologan

Secretar General:

ss. Dr. V. Voicu

ROMANIA

Primăria comunei Prejmer, Jud. Brașov

Nr. 3166/1941.

Publicațiune

Primăria comunei Prejmer, Jud. Brașov, aduce la cunoștință că, în ziua de 17 Iulie, ora 11, va ține în localul primăriei comunale licitație publică cu oferte închise și sigilate, pentru darea în întreprindere a reparațiilor necesare la cărciuma comunală de subt Nr. 318.

Valoarea lucrării după deviz este de lei 140.000.

Garanția de 10% în numerar sau efecte de stat.

Supraoferte nu se primesc.

Dispozițiunile art. 88—110 din L. C. P., se aplică întocmai.

Prejmer, la 30 Iunie 1941.

Primar, Ioan Batschi

Notar, Aurel Dogariu

Noi nu urim pe nimeni

de Ion Colan

Continuare din pag. 1-a

Unii vecini ne sunt dușmani prin atavism. Dușmăniei lor le răspundem prin apărarea drepturilor noastre.

Nu-i tot una.

Mircea, cu omenia, atavică și ea, a voevodului apărător de țară a răspuns domol lui Baiazid, venit cu intenții dușmănoase:

„Orice gând ai împărate și ori cum
[vei fi sosit,
„Cât suntem încă pe pace, eu îți
[spun bine-ai venit

„Eu îmi apăr sărăcia, și nevoile, și
[neamul...“

În trei versuri genialul Eminescu a caracterizat sufletul unui neam.

Când socotelile vor fi încheiate cu un popor care ne urăște din nevoia de a urî, noi nu-l vom mai considera dușman decât în măsura în care acest popor ne va păstra vechile sentimente.

Până atunci, însă, să nu ni se pretindă dragoste.

Au pofțit la un pământ asupra căruia drept avem numai noi.

Aceste atitudini îi privește. De-o mie de ani ne urăsc, de-o mie de ani ni sunt dușmani. Noi nu-i urim, dar dușmani, vrând-nevrând, trebuie să-i socotim.

Va veni, însă, o vreme când poporul vecin va vedea că a fost atârnat contra noastră pentru alte motive decât cele enunțate.

Prin 1937, într'un sat dintr'o țară, priveam un monument pe care l-am văzut în toate satele din acea țară. De curiozitate întreb un țaran:

— Ce reprezintă asta?

— Un monument.

— Cine l-a făcut, Dvs.?

— Apoi, Domnișorule, noi n'avem vreme de astea. L-au adus dela centru gata făcut.

N'am mai insistat, dar din straja gurii a scăpat el o întrebare, grea cât un program:

— Adevăratu-i că la Dvs. toți au căpătat pământ?

Acum pricepeți: Domnii n'au vrut să dea din pământul lor și nu vor.

Pentru asta, decât să-l urim pe acest popor, noi îl plângem.

E mai europenește așa.

Ștefan O. Iosif

Copleșiți de evenimente, cu sufletul alături de cei porniți să frângă nedreptatea anului 1940, aproape am uitat că acum 28 de ani, în noaptea de Vineri spre Sâmbătă (4-5 Iulie) 1913 se stingea, tragic, în cuprins de spital, poetul Șt. O. Iosif.

Ar fi fost una din cele mai vinovate uitări.

În numărul viitor, editorialul nostru va fi închinat memoriei lui.

„Gazeta Transilvaniei“

CRONICA RAZBOIULUI

Armatele româno-germane au trecut Prutul. — Desnădejdea lui Stalin. — Guvernul moscovit fuge în Urali sau poate mai departe... — Situația pe diferite fronturi de luptă

Vestea cea mult așteptată a sosit. Prutul, granița dela Răsărit impusă de armata bolșevică acum un an, a fost trecut. S'a împlinit astfel promisiunea generalului Conducător a *destinelor noastre*, că nu va trece prea multă vreme și hotarele României vor fi refăcute. A fost în această promisiune, nu numai intenția de a alina durerea ce cuprinsese un neam întreg, ci și încrederea în munca și loialitatea Conducătorului care, odată apucat pe drum, s'a hotărât să nu se întoarcă decât cu biruința dreptății cauzei în slujba căreia și-a pus toate puterile ființei sale.

Și a biruit, căci Dumnezeu a binecuvântat toată toată strădania lui și a ascultat rugile ridicate din altarele bisericilor noastre: „*Biruință asupra celor protivnici dăruiește și cu crucea ta păzește Doamne pe poporul tău*“.

Astăzi, în Basarabia și Bucovina desrobite, clopotele bisericilor sună vestind prăbușirea păgânismului comunist și înscăunarea credinței, dreptății și adevăratei civilizații. Tricolorul românesc căldăie iară peste glistra străbună, iar cântala credinței în Hristos a fost reaprinsă la mormântul dela Putna.

Armata noastră, alături de cei mai viteji soldați ai lumii, a redat ținuturilor românești vechia bază pe tradiții de secole, vieța smulsă prin silnicie de o stăpânire barbară.

Este în acest fapt de arme dovada nesecării izvorului virtuților strămoșești, este depănarea firului tradiției care de secole ne arată lupta pe care Voevozii români au dus-o împotriva hoardelor năvălitoare.

Astăzi ca și ieri, poporul român stă la porțile Răsăritului, santinela nelclintită și apărător neînfricat al creștinătății.

Ieri, Voevozii țarilor românești, cu vitezele lor armate, și-au apărât țărana strămoșească, astăzi, armatele de sub comanda generalului Antonescu, luptă pentru desrobirea neamului și a pământului în care zac Voevozii și pentru biruința crucii.

Trecerea Prutului

Odată cu înaintarea trupelor situate pe frontul dela Marea Inghetată până la Carpați și după cucerirea Rusiei Albe și o mare parte din Ucraina, trupele din Nordul Bucovinei și al Basarabiei, au trecut Prutul și înaintează în direcția Nistrului.

Prin acest fapt, armatele aliate se găesc în ofensivă pe întregul front, dela Nord până la Marea Neagră, întărind astfel convingerea pe deplin justificată că războiul împotriva bolșevismului este un războiu de mișcare și nu de poziție. Cel mai mare front care a existat vreodată în istorie, se mișcă după un plan de ansamblu ale cărui acțiuni sunt executate în mod simultan.

Felul cum se desfășoară operațiunile dovedește unitatea perfectă a concepției militare și impecabila sincronizare a atacurilor pe toată întinderea frontului.

Ne-am ocupat în cronicile precedente de valoarea soldatului german și vitejia cu care soldatul român pornește la atac pentru desrobirea fraților, și am pus în adevărata lumină năvălirea și neviabilitatea soldaților bolșevici.

Din aviația sovietică n'a mai rămas decât o amintire; din armata motorizată gramezi de fier amestecate cu sânge și carne; iar mulțimea prizonierilor crește pe zi ce trece.

„*Nacjalnicii*“ dela Moscova sunt în panică. Apelurile lor disperate sunt strigate în pustiu; promisiunile despre începutul unei vieți bazate pe credința în Hristos stărnesc o revoltă și mai mare în sufletele milioanele de Ruși, care așteaptă sosirea trupelor germane

și române ca o salvare din ghiara Satei.

Rușii de pretutindeni își dau seama că războiul sfânt înseamnă întoarcerea civilizației și deci a desrobirii lor. Idealul de libertate, dorința de civilizație, dragostea de biserică, de cămin înbelșugat, traiul de altă dată, au răbunat de sub cenușa lăsată de părjolul bolșevic cu atâta intensitate, încât toate străduințele conducătorilor comuniști, asemănătoare teroarei dela începutul erei creștine, sunt zădarnice.

Dacă, până acum, armata sovietică s'a străduit în mod vizibil să întârzie înaintarea trupelor germano-române și să le mențină în regiunea frontierei, acum forța de rezistență a bolșevicilor a fost înfrântă.

Pe toată întinderea frontului se înregistrează operațiuni de retragere într-o panică și o debandadă care s'a întâlnit numai la armatele care au avut în fruntea lor comandanți ignorați. În fața forțelor admirabil organizate ale armatelor aliate, „*ciolovecii*“ își dau seama că orice rezistență este inutilă.

Bătălia de distrugere, care a fost dată la Est de Bialystok, este terminată, iar repercursiunile ei sunt de o importanță istorică mondială. Numeroase divizii de infanterie, de cavalerie și formațiuni blindate sovietice pot fi considerate ca distruse pe acel câmp de luptă.

Urmărirea inamicului a fost întreprinsă de formațiunile armatei și aviației aliate într-o colaborare exemplară.

Trecerea Prutului înseamnă că marșul aliaților spre inima Rusiei este în plin și că zilele ce vor urma vor fi decisive pentru frontul împotriva bolșevismului.

Desnădejdea lui Stalin

Discursul pronunțat la radio, de dictatorul din Kremlin, desvăluie desnădejdea de care este cuprins. Această desnădejde este recunoscută și de ziarele din New-York care se ocupă de situația grea în care se află Sovietele.

Aceleași ziare scot în evidență mărturisirea gravelor eșecuri suferite de armata bolșevică.

De altfel cercurile militare ruse, și nu numai șefii, își dau acum seama că înseamnă pierderea forțelor dela care comunistii ruși își așteptau mântuirea. Nu este departe când Europa întreagă își va da seama de valoarea forțelor cruciadei anti-bolșevice și când teroarea organizată „științific“ de comunism va dispărea sub loviturile forțelor civilizației, care vor înlătura pentru totdeauna lepra bolșevismului.

Felul cum Stalin vrea să compare actuala campanie împotriva Rusiei, cu campaniile lui Napoleon și cu războiul mondial este complet ridicol.

Nici Wilhelm II și cu atât mai puțin Napoleon nu aveau la dispoziție carele blindate și aviația întrebuințată în războiul actual.

În timp ce în războaiele trecute Rușii s'au sustras pe cât posibil luptei, forțele aliate au reușit în această campanie să surprindă pe inamic în mijlocul pregătirilor ofensive împotriva Occidentului și să-l oblige să primească lupta.

Istoria va înscrie în paginile sale rolul covârșitor de important pe care țara noastră l-a avut în declanșarea războiului din Răsărit, și deci a apărării civilizației occidentale.

Guvernul moscovit fuge în Urali

Odată cu recunoașterea eșecurilor suferite de bolșevici, Stalin a declarat că în Rusia nu mai este loc pentru oameni nehotărâți sau pentru saboteuri.

După cum se anunță din Ankara Stalin a declarat că e pe punctul de a strămuta sediul guvernului sovietic în regiunea Uralilor sau chiar mai departe spre Est...

Dela începutul războiului actual, opinia publică mondială și-a putut da seama ce înseamnă aceste strămutări de guverne, urmate la scurte intervale de refugieri în țări străine.

Declarația Dictatorului Roșu, este egală cu dovada evidentă a situației disperate în care se află Uniunea Sovietică, disperare care va aduce prăbușirea colosului dela Răsărit.

Situația pe alte fronturi de luptă

Și, în timp ce în Răsărit se duce cel mai înverșunat războiu, pe celelalte fronturi de luptă atacurile sunt tot mai intensive. Aviația britanică a făcut descursiuni nocturne deasupra teritoriului german bombardând localități fără importanță militară și provocând pagube neînsemnate. În schimb, marina de războiu engleză a pierdut în cursul lunii Iunie vapoare cu un tonaj de 768.950 tone. Este o dovadă că războiul din Răsărit nu a atenuat activitatea în lupta de pe alte fronturi, sau mai bine zis, pentru Germania nu există decât un singur front unitar, acela împotriva dușmanilor civilizației europene.

Luptele din Siria. Ocuparea Palmyrului.

Forțele britanice din Siria și-au accentuat eforturile lor în deșertul sirian și și-au continuat bombardarea Beyrutului. După un violent bombardament al artileriei asupra pozițiilor franceze, forțele britanice au ocupat Palmyra, în urma unui atac dat de forțele blindate. Localitatea a căzut după ce eroicii ei apărători au opus o rezistență admirabilă, timp de treisprezece zile, unui adversar ale cărui forțe erau într-o superioritate zdrobitoare, atât prin efectiv cât și prin material.

La Sud-Est de Deirezor, trupele franceze se opun înaintării coloanelor motorizate inamice care vin pe malul drept al Eufratului. În Nord o coloană motorizată venind din Irak a trecut frontiera siriană la Teleco Cec, înaintând pe drumul care duce la Mossul. În regiunea Damasc, nimic de semnalat. În fața localității Mergiaium nu se semnalează nici un fel de acțiune importantă către masivul Heron.

La Vichy domnește tot mai puternică impresia că Englezii se înverșunează în special asupra persoanei înaltului comisar francez și că în acest scop ei se servesc de numeroși spioni.

În Mediterana, bombardamente de aviație asupra insulelor Malta și Cipru.

În Africa de Nord, la Tobruk, au fost bombardate pozițiile forțelor angajate în luptă, de pe urma cărora au izbucnit incendii și au produs serioase stricăciuni la bazele aeriene dela Marsa Matruh.

De asemenea, avioanele engleze au efectuat câteva incursiuni asupra importantelor localități din Cirenaica.

În Africa orientală, activitate intensă de artilerie pe frontul Ual Chefit (Gondar). În regiunea Galla și Sidamo, au început marile ploii care împiedică orice acțiune militară.

Dintre toate aceste eforturi războinice cea a cărui sfârșit este mai mult așteptat este cea din Răsărit, unde sunt angajate în luptă două lumi diferite. Este lupta ce se duce de lumină împotriva întinericului, de bine împotriva răului.

Mardare Mateescu

Redactor responsabil
ION COLAN